

กฎหมายมรดก (das Erbrecht)

กฎหมายมรดกมีความสำคัญซึ่งผู้ทำนกออาศัยในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เนื่องจากมีความแตกต่างจากของไทยบางประเด็น

กฎหมายมรดกเป็นส่วนหนึ่งของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กฎหมายมรดกกำหนด กฎเกณฑ์เรื่องพินัยกรรม สัญญามรดก

การแบ่งมรดก สิทธิหน้าที่ของผู้รับมรดก

การสละสิทธิ์และการตัดสิทธิ์มรดก เป็นต้น

ศัพท์เบื้องต้นและความรู้ทั่วไป

1. กองมรดก (das Erbe)

มรดก หมายถึง ทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ตาย

การตอบรับมรดกรวมถึงการตกลงรับผิดชอบคดีใช้หนี้สินของผู้ตายด้วย

ถ้าหนี้สินมีมากกว่าทรัพย์สินที่ได้รับ

ผู้รับมรดกต้องชดใช้หนี้สินที่เกิดขึ้นด้วยทรัพย์สินของตนเอง

2. ลำดับผู้มีสิทธิได้มรดก (die Erbfolge)

กรณีเจ้ามรดก(ผู้ตาย) มิได้ทำพินัยกรรมไว้

กฎหมายกำหนดผู้มีสิทธิได้มรดกตามลำดับ เช่น ทายาท

(ผู้สืบสันดาน) คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ ญาติพี่น้องตามลำดับใกล้เคียง

3. ส่วนแบ่งมรดกตามกฎหมาย (der gesetzliche Erbteil)

กรณีเจ้ามรดกมิได้ทำพินัยกรรมไว้ การแบ่งมรดกจะเป็นดังนี้

3.1 กรณีมีบุตร

- คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ ได้รับ ครึ่งหนึ่ง
- บุตร ได้รับ ครึ่งหนึ่ง

3.2 กรณีไม่มีบุตร

คู่สมรสที่ยังมีชีวิตต้องแบ่งมรดกกับบิดามารดาของเจ้ามรดกที่ยังมีชีวิต

- คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ ได้รับ สามในสี่ส่วน
- บิดามารดาของเจ้ามรดก ได้รับ หนึ่งในสี่ส่วน

3.3 กรณีไม่มีบุตรและบิดามารดาของเจ้ามรดกเสียชีวิตแล้ว

- คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ ได้รับ ทั้งหมด

1. มรดกส่วนบังคับ (der Pflichtteil)

คือ ทรัพย์สินมรดกที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ต่อบุตร

และคู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ กรณีไม่มีบุตร

บิดามารดาที่ยังมีชีวิตของเจ้ามรดกจะมีสิทธิรับมรดกส่วนบังคับด้วย

เจ้ามรดกตัดสิทธิ์ หรือ ให้มรดกน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่ได้

มิฉะนั้นผู้มีสิทธิรับมรดกสามารถร้องเรียนต่อศาลได้

ผู้มีสิทธิได้รับมรดกส่วนบังคับ คือ

1.1 บุตร (รวมบุตรบุญธรรมตามกฎหมาย) ได้รับสามในแปดส่วน

1.2 บิดามารดาที่ยังมีชีวิตของเจ้ามรดก มีสิทธิได้มรดกส่วนบังคับใน

กรณีเจ้ามรดกไม่มีบุตรเท่านั้น ได้รับ หนึ่งในแปดส่วน

1.3 คู่สมรสที่ยังมีชีวิต สัดส่วนที่ได้จะแตกต่างกัน 2กรณี ดังนี้

1.3.1 กรณีมีบุตร ได้รับ หนึ่งในสี่ส่วน

1.3.2 กรณีไม่มีบุตร และบิดามารดาของเจ้ามรดกยังมีชีวิตอยู่ ได้รับ

2. ทรัพย์สินอิสระ (der verfügbare Teil)

คือ ทรัพย์สินสมบัติของเจ้ามรดกส่วนที่เจ้ามรดกสามารถยกให้ใครก็ได้ โดยต้องระบุไว้ในพินัยกรรมหรือ สัญญามรดกให้ชัดเจน

วิธีคำนวณ

ทรัพย์สินอิสระ = ทรัพย์สินทั้งหมด - มรดกส่วนบังคับ

(verfügbare Teil = Vermögen - Pflichtteil)

ทรัพย์สินอิสระมีมากน้อยเพียงใดขึ้นกับจำนวนผู้มีสิทธิรับมรดกส่วน บังคับ

3. พินัยกรรม (das Testament)

3.1 พินัยกรรมเขียนด้วยมือ (schriftliches Testament)

เจ้ามรดกต้องเขียนพินัยกรรมทิ้งฉบับด้วยลายมือตนเอง ห้ามพิมพ์

เมื่อเขียนเสร็จต้องลงชื่อพร้อมวันที่ เดือนปี และสถานที่กำกับด้วย เจ้ามรดกทำคนเดียวได้ ไม่ต้องมีพยาน

3.2 พินัยกรรมราชการ (öffentliches Testament)

ต้องทำต่อหน้าเจ้าพนักงาน (Notar) หรือทนายความ (Anwalt)

และต้องมีพยานลงชื่อกำกับด้วย

3.3 พินัยกรรมทำด้วยวาจา (mündliches Testament)

ทำได้เฉพาะกรณีฉุกเฉินเท่านั้น คือ สถานการณ์อันตรายต่อชีวิต

ต้องมีพยาน 2 คน พยานสองคนนี้ไม่มีสิทธิได้รับมรดก

เมื่อพ้นสถานการณ์อันตรายนี้แล้ว

พยานต้องแจ้งตำรวจให้บันทึกข้อความตามความทรงจำทันที

พินัยกรรมนี้มีอายุเพียง 2 สัปดาห์

4. สัญญามรดก (der Erbvertrag)

การทำสัญญามรดกแตกต่างจากการทำพินัยกรรม เนื่องจากต้องมีคู่สัญญา ถ้าต้องการแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิก ต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง และคู่สัญญาต้องลงชื่อกำกับยินยอมเห็นชอบด้วย สัญญามรดกจึงจะสมบูรณ์ และมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย หลังการหย่า สัญญามรดกที่เคยทำไว้ระหว่างสามีภริยาจะเป็นโมฆะโดยปริยาย คือ ไม่มีผลบังคับใช้ต่อไป สัญญามรดกต้องทำต่อหน้าเจ้าพนักงานหรือทนายความ

5. การปฏิบัติเมื่อพบพินัยกรรม

เมื่อพบพินัยกรรมของผู้ตาย หรือเอกสารที่อาจเป็นพินัยกรรม ผู้พบต้องนำส่งเจ้าหน้าที่ทุกฉบับ (ทั้งฉบับเก่าและฉบับใหม่ คือฉบับดั้งเดิมและฉบับแก้ไข) ถ้าไม่ปฏิบัติตาม หรือทำลายพินัยกรรมทั้งจะถูกฟ้องร้องติดสินไหมรับมรดก

6. การเก็บรักษาพินัยกรรมและสัญญามรดก

จะเก็บไว้ที่บ้าน ที่อำเภอ ผากไว้กับเจ้าหน้าที่หรือทนายความก็ได้ การเก็บพินัยกรรมหรือสัญญามรดกไว้กับทนายความหรือสถานที่ที่ทางการจัดไว้ให้ มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดีคือปลอดภัยไม่สูญหาย ข้อเสียคือเมื่อฝากไว้นานผู้ทำพินัยกรรมหรือคู่สัญญาอาจลืมข้อความในพินัยกรรมหรือสัญญานั้นๆได้

หมายเหตุ

- ก. ถ้ามีทั้งพินัยกรรมและสัญญามรดก ถ้าข้อความขัดแย้งกัน สัญญามรดกจะมีน้ำหนักมากกว่า
- ข. พินัยกรรมสำคัญทุกฉบับ แต่ยึดฉบับสุดท้ายเป็นหลัก

เอกสารอ้างอิง

- Schweizerisches ZGB

Thai Frauen für Thai Frauen

Tel. 079 649 34 32

สงวนลิขสิทธิ์

ข้อมูลนี้จัดทำขึ้น เมื่อ ค.ศ. 2003

โดยกลุ่มหญิงไทยเพื่อหญิงไทย

Copyright © 2003 Thai Frauen für Thai Frauen

